

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет залізничного транспорту
ННЦГО

**Кафедра: Правове забезпечення та
адміністрування транспортної діяльності**

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Правознавство

Код та назва спеціальності: 131 – Прикладна механіка

Назва освітньої програми: «Організація паливо-мастильного господарства підприємств»

Рівень освіти: Перший (Бакалаврський)

Форма навчання: денна, заочна

Семестр: 5,7

Кількість кредитів ЄКТС: 3

Форма підсумкового контролю: залік

Розробник програми: Колісников Андрій, старший викладач

Харків, 2025

2. ОПИС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Галузь знань 13 Механічна інженерія

Обов'язкова / Вибіркова: **обов'язкова**

Курс:3,4 Семестр:**5,7**

3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ

Колісников Андрій Вячеславович.

Контактна інформація: (ел. пошта:kolisnykov@kart.edu.ua; [+38 099 982 98 25](tel:+380999829825))

Час консультацій: 14.00-15.00 (Понеділок, Середа).

Форми зв'язку: (Zoom: 799 8940 6027; код: P3YT8N)

4. МЕТА І ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Мета навчальної дисципліни: формування цілісного, системного розуміння державно-правових явищ, генези та закономірностей їх функціонування і розвитку, оволодіння поняттєво-категоріальним апаратом сучасної юриспруденції і правової практики.

Завдання дисципліни: полягають у формуванні системи фундаментальних знань про державу і право, розвитку юридичного мислення та вихованні правової культури. Основна мета — навчити здобувачів освіти застосовувати правові норми в практичних ситуаціях, захищати свої права, розуміти галузі права України та формувати активну громадянську позицію; вивчення нормативно-правових актів.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в прикладній механіці зокрема у сфері триботехніки та надійності машин, у процесі подальшого здобуття освіти,

що передбачає застосування певних теорій та методів механічної інженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК04 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05 Здатність працювати в команді.

ЗК06 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК07 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК08 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК09 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК10 Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК11 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 12 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 14 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 16 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Програмні результати навчання (ПРН)

РН07 Застосовувати нормативні та довідкові дані для контролю відповідності технічної документації паливно-мастильних матеріалів, виробів і технологій стандартам, технічним умовам та іншим нормативним документам.

РН15 Враховувати при прийнятті рішень основні фактори техногенного впливу на навколишнє середовище і основні методи захисту довкілля, охорони праці та безпеки життєдіяльності.

РН16 Вільно спілкуватися з професійних питань усно і письмово державною та іноземною мовою, включаючи знання спеціальної термінології та навички міжособистісного спілкування.

6. ПЕРЕДУМОВИ (ПРЕРЕКВІЗИТИ)

Базові гуманітарні знання: Наявність середньої освіти, що передбачає знання основ історії, суспільствознавства та соціальних норм.

Соціальна необхідність: Правова держава вимагає від громадян знання основ конституційного, цивільного, трудового та інших галузей права.

Формування компетентностей: Потреба у формуванні навичок правової поведінки, вміння користуватися нормативно-правовими актами та розуміння юридичної відповідальності.

Міждисциплінарний зв'язок: Правознавство закладає фундамент для вивчення спеціалізованих юридичних дисциплін.

7. ПІСЛЯУМОВИ (ПОСТРЕКВІЗИТИ) Отримані при засвоєнні дисципліни

«Правознавство» теоретичні знання та практичні уміння є необхідними для більшості дисциплін навчального плану та освітньої програми в цілому.

8 ВІДПОВІДНІСТЬ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ГЛОБАЛЬНИМ ЦІЛЯМ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ДО 2030 РОКУ

Відповідно до резолюції ООН №70/1 та Указу Президента України №722/2019, освітня компонента сприяє досягненню таких Цілей сталого розвитку:

SDG 4: Якісна освіта

Опис реалізації: дисципліна забезпечує формування високого рівня правової грамотності у сфері права, розвиток практичних навичок застосування національного та міжнародного законодавства, критичного аналізу нормативно-правових актів та міжнародних стандартів.

SDG 9: Промисловість, інновації та інфраструктура

Опис реалізації: розуміння правового регулювання галузей народного господарства, в тому числі транспортної інфраструктури.

SDG 16: Мир, справедливість та сильні інституції

Опис реалізації: опанування норм законодавства, механізму правового регулювання, права сприяє формуванню правової культури, дотриманню законності та зміцненню ефективних інституцій у транспортній сфері.

9 ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Модуль 1: Основи теорії держави, права, основи конституційного, цивільного та сімейного права

Тема 1. Основи теорії держави. Короткий опис: Теорії походження держави. Поняття й ознаки держави. Функції держави: поняття та види. Класифікація держав у залежності від їх форм. Форми державного устрою. Форми державного (політичного) режиму. Поняття та основні ознаки правової держави. Соціальна держава.

Тема 2 Основи теорії права. Короткий опис: Поняття та види соціальних норм. Поняття та ознаки права. Функції права. Джерела (форми) права: поняття та види. Види і загальна характеристика нормативних актів. Система права та її

структура. Поняття галузі права і правового інституту. Система законодавства: поняття і структура. Систематизація нормативно-правових актів. Її цілі та види. Норми права: поняття, структура, ознаки та види. Правові відносини: поняття, основні ознаки та види. Суб'єкти правовідносин: поняття та види. Поняття юридичних фактів та їх види.

Тема 3. Конституційне право України. Короткий опис: Конституційне право як провідна галузь національного права України. Конституція України. Загальна характеристика засад конституційного ладу України. Державний устрій (лад) України. Конституційні права і свободи людини і громадянина в Україні. Інститут громадянства в Україні. Конституційний принцип поділу державної влади. Система державних органів в Україні. Верховна Рада України. Конституційно-правовий статус Президента України. Система органів виконавчої влади України. Конституційні засади місцевого самоврядування в Україні.

Тема 4. Цивільне право. Сімейне право. Короткий опис: Поняття, принципи, функції і система цивільного права України. Загальна характеристика цивільного законодавства. Цивільний кодекс України. Цивільно-правові відносини. Поняття і форми права власності в Україні. Суб'єкти права власності та захист їх прав. Зобов'язальне право. Цивільно-правові договори. Спадкове право. Поняття та принципи сімейного права України. Загальна характеристика Сімейного кодексу України. Сім'я за сімейним законодавством. Порядок укладення та припинення шлюбу. Особисті немайнові та майнові права і обов'язки подружжя. Права та обов'язки батьків і дітей. Позбавлення батьківських прав. Опіка та піклування.

Модуль 2: Основи адміністративного, трудового, кримінального, фінансового права

Тема 5. Адміністративне право. Короткий опис: Поняття, предмет, метод і структура адміністративного права України. Джерела адміністративного права. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення. Поняття і сутність державного управління та його співвідношення з виконавчою владою. Адміністративно-правові норми та адміністративно-правові відносини.

Тема 6. Трудове право. Короткий опис: Поняття і система трудового права України. Загальна характеристика Кодексу законів про працю України. Колективний і трудовий договори. Підстави та порядок припинення трудового договору. Поняття і види робочого часу і часу відпочинку. Особливості праці жінок та молоді. Трудова дисципліна. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність. Індивідуальні й колективні трудові спори.

Тема 7. Кримінальне право. Короткий опис: Поняття і система кримінального права України. Загальна характеристика Кримінального кодексу України. Поняття, ознаки, види та склад злочину. Кримінальна відповідальність. Види кримінальних покарань. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.

Тема 8. Екологічне право. Поняття, відносини та предмет правового регулювання. Види земель та їх правовий статус. Право власності на землю. Право землекористування. Оренда землі. Гарантії права на землю. Управління земельним фондом. Поняття і загальна характеристика екологічного права та екологічних правовідносин. Екологічні права та обов'язки громадян України. Правове забезпечення екологічної безпеки. Загальне і спеціальне використання природних ресурсів та права і обов'язки власників природних ресурсів і природокористувачів.

10. ТЕМАТИКА СЕМІНАРСЬКИХ/ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПЗ-1. Теорії походження держави. Класифікація держав у залежності від їх форм. Форми державного устрою. Форми державного (політичного) режиму. Поняття та основні ознаки правової держави. Поняття та види соціальних норм. Норми права: поняття, структура, ознаки та види. Правові відносини: поняття, основні ознаки та види. Суб'єкти правовідносин: поняття та види. Поняття юридичних фактів та їх види.

ПЗ-2. Загальна характеристика конституційно-правового статусу людини та громадянина. Зміст особистих (громадянських) прав людини. Безпосередня та представницька демократія. Конституційно-правовий статус парламенту України. Повноваження та акти Президента України. Конституційні основи правосуддя та суміжних інститутів в Україні. Загальна характеристика конституційно-судового процесу. Розгляд та вирішування практичних ситуацій.

ПЗ-3. Предмет цивільно-правового регулювання: особисті немайнові та майнові відносини. Метод цивільно-правового регулювання. Елементи цивільних правовідносин: суб'єкти, об'єкти та зміст (фактичний та юридичний). Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин. Фізичні особи як суб'єкти цивільного права. Поняття та ознаки юридичної особи. Поняття і види об'єктів цивільних прав. Обороздатність об'єктів цивільних прав. Правочини. Право власності. Речові права на чуже майно. Договори про надання послуг. Розгляд та вирішування практичних ситуацій.

ПЗ-4. Поняття сім'ї як правової категорії. Право особи на сім'ю. Поняття, особливості і види сімейних правовідносин та припинення сімейних правовідносин. Поняття шлюбу та його ознаки. Умови укладення шлюбу. Шлюбний вік: поняття, значення. Право на шлюб. Майнові та особисті

немайнові права та обов'язки подружжя. Розгляд та вирішування практичних ситуацій.

ПЗ-5. Державне управління і виконавча влада. Органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, громадські об'єднання та політичні партії. Державна служба: поняття, види і принципи. Право на державну службу. Правове регулювання державної служби. Основні напрями державної політики у сфері державної служби. Форми та методи державного управління. Поняття та риси адміністративної відповідальності, її законодавчі основи. Адміністративне правопорушення, його склад. Адміністративний процес: зміст і загальні риси. Структура адміністративного процесу. Види проваджень в адміністративних справах. Адміністративна юстиція та адміністративне судочинство в Україні. Адміністративно-правові режими. Дозвільно-ліцензійна діяльність в Україні.

ПЗ-6. Право людини на працю, його зміст та значення в системі прав людини. Поняття трудового права як галузі права. Класифікація джерел трудового права. Поняття і значення основних принципів трудового права України. Поняття та види трудового договору. Відмінності трудових договорів від цивільно-правових угод про працю. Колективні трудові правовідносини. Поняття робочого часу і його нормальна тривалість. Поняття часу відпочинку. Поняття оплати праці і її правове регулювання. Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення. Поняття, загальна характеристика, підстави та умови матеріальної відповідальності сторін трудового договору. Поняття індивідуального трудового спору. Поняття і предмет колективного трудового спору (конфлікту.)

ПЗ-7. Поняття кримінального правопорушення. Ознаки кримінального правопорушення, їх загальна характеристика. Кримінальний проступок. Поняття кримінальної відповідальності. Склад кримінального правопорушення. Співучасть у кримінальному правопорушенні. Система та

види покарань. Кримінальні правопорушення проти основ національної безпеки.

ПЗ-8. Суб'єкти та об'єкти земельних правовідносин. Право власності на землю. Суб'єкти права власності на землю. Їх характеристика. Право землекористування. оренда землі. Управління земельним фондом. Поняття і загальна характеристика екологічного права та екологічних правовідносин. Екологічні права та обов'язки громадян України. Правове забезпечення екологічної безпеки. Використання природних ресурсів. права та обов'язки природокористувачів. Особливості юридичної відповідальності за порушення екологічного законодавства.

11. ТЕМАТИКА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Перелік тем не передбачено

12 САМОСТІЙНА РОБОТА

Загальний обсяг самостійної роботи – 60 годин.

Види завдань:

Опрацювання наукових джерел, аналітичних звітів, міжнародних рекомендацій.

Підготовка доповідей і виступів на теми, означені програмою курсу.

Виконання індивідуальних завдань (реферативні роботи, кейси).

Підготовка до підсумкового контролю

13 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН (ДЕННА/ЗАОЧНА ФОРМА)

№	Тема	Лекції, год д/з	Практичні, год д/з	Лабораторні, год д/з	Самостійна робота, год д/з	Всього, год д/з
1	Основи теорії	2/2	/2	-	4/10	6/14

	держави та права					
2	Основи теорії держави та права	-	2/	-	4	6
3	Конституційне право України. Система державних органів в Україні.	2/2		-	4/10	6/12
4	Конституційне право України. Система державних органів в Україні.		2/	-	4	6
5	Цивільне та сімейне право	2/		-	4/12	6/12
6	Цивільне та сімейне право		2/	-	8	10
7	Адміністративне право України	2/		-	8/12	10/12
8	Модуль 1		2/	-	4	6
9	Трудове право	2/		-	4/14	6/14
10	Трудове право		2/	-	4	6
11	Кримінальне право	2/		-	4/14	6/14
12	Кримінальне право		2/	-	4	6
13	Екологічне право	2/		-	4/12	6/12
14	Екологічне право		2/	-	2	2
15	Модуль 2/кр/ залік			-		
		14/4	14/2	-	60/60	90/90

14 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Види: доповіді, повідомлення, реферати. Тематика: Погляди вчених теологів на причини виникнення держави. Герберт Спенсер: органічна теорія походження держави. Аристотель, Роберт Філмер, представники теорії державного патерналізму. Сучасний погляд. Л.І. Петражицький та його вплив на формування розуміння виникнення держави. Загальні принципи права та правова доктрина як джерела права. Ефективність правового регулювання. Співвідношення норми права і припису статті нормативно-правового акта. Співвідношення норм міжнародного і національного права. Поняття юридичних колізій та їх види. Конституційно-правове регулювання відносин громадянства в Україні. Гарантії реалізації прав і свобод людини і громадянина в Україні. Поняття та характерні ознаки правового статусу народного депутата України. Акти Верховної Ради України. Акти Президента України. Акти Кабінету Міністрів України. Теорії фікції юридичної особи. Теорії реальності юридичної особи. Недієздатність фізичної особи. Майнові права подружжя. Адміністративно-правовий статус Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади. Адміністративно-правовий статус органів місцевого самоврядування в Україні. Поняття та структура заробітної плати. Правовий статус суб'єктів, що здійснюють працевлаштування. Кримінальні правопорушення у сфері діяльності транспорту. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності. Злочини в сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. Суб'єкти та об'єкти земельних правовідносин. Право власності на землю. Суб'єкти права власності на землю. Їх характеристика. Право землекористування. оренда землі. Управління земельним фондом. Поняття і загальна характеристика екологічного права та екологічних правовідносин. Екологічні права та обов'язки громадян України. Правове забезпечення екологічної безпеки. Використання природних ресурсів. права та обов'язки природокористувачів. Особливості юридичної відповідальності за порушення екологічного законодавства.

Вимоги: Дотримання Кодексу академічної доброчесності. Посилання на всі ресурси та джерела повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином.

15. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Використовуються студентоцентровані та інтерактивні методи здобуття освіти:

- Лекційні методи: інформаційно-роз'яснювальні лекції; проблемні (проблемно-орієнтовані) лекції; лекції з елементами дискусії та запитань–відповідей.
- Практичні семінари, що передбачають активну участь, доповіді, усні та письмові опитування.
- Практико-орієнтовані методи: аналіз нормативно-правових актів, правил перевезень, договорів; кейс-метод (розбір реальних ситуацій у транспортній сфері, ДТП, інцидентів, спорів щодо перевезень); метод ситуаційних задач.
- Цифрові та дистанційні методи: використання онлайн-платформ для роботи з текстами законів та практикою; електронні тести.
- Групова робота та обговорення (для розвитку здатності організовувати ефективну взаємодію в групі).
- Методи навчання з використанням цифрових технологій: Moodle та Zoom.

16. ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль: 0-60

Модульний контроль: 0-40

Підсумковий контроль (залік/іспит): 0-100

17. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент, становить **100 балів** за модуль (до 60 балів поточного контролю та до 40 балів за модульне тестування).

Структура балів поточного контролю (максимум 60 балів за модуль):

1. **Відвідування лекцій:** Максимально **5 балів** (бали нараховуються залежно від кількості відвідуваних лекцій; у разі пропуску більше 50% лекцій, бали не нараховуються).

2. **Доповіді на семінарських заняттях:** Максимально **25 балів** (мінімум 1 доповідь впродовж модуля; передбачає розгорнуте викладення матеріалу, демонстрацію розуміння, самостійні висновки, відповіді на питання).

4. **Повідомлення на семінарських заняттях:** Максимально **10 балів** (мінімум по 1 повідомленню на кожному семінарі впродовж модуля; передбачає коротке інформування про конкретний феномен/приклад).

5. **Участь в обговореннях, усних опитуваннях, індивідуальних завданнях (загальна активність):** Максимально **20 балів** (залежно від загального рівня активності, залученості, якості відповідей і виконання завдань впродовж модуля).

Модульне тестування (Максимум 40 балів за модуль): Оцінка формується відповідно до кількості вірних відповідей на тестові модульні питання (20 питань, 2 бали за вірну відповідь).

Переведення оцінки (згідно з Положенням УкрДУЗТ):

Визначення назви за державною шкалою(оцінка)	Визначення назви за шкалою ECTS	За 100 бальною шкалою	ECTS оцінка
ВІДМІННО – 5	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90-100	A
ДОБРЕ – 4	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	82-89	B

	<u>Добре</u> – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	75-81	C
ЗАДОВІЛЬНО - 3	<u>Задовільно</u> - непогано, але зі значною кількістю недоліків	69-74	D
	<u>Достатньо</u> – виконання задовольняє мінімальні критерії	60-68	E
НЕЗАДОВІЛЬНО - 2	<u>Незадовільно</u> – потрібно попрацювати перед тим як отримати залік або екзамен (без повторного вивчення модуля)	35-59	FX
	<u>Незадовільно</u> - необхідна серйозна подальша робота (повторне вивчення модуля)	<35	F

18. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ПОЛІТИКА КУРСУ

Порушення Кодексу академічної доброчесності Українського державного університету залізничного транспорту є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Кодекс доступний за посиланням: <https://kart.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/kodex.pdf>

Зокрема, дотримання Кодексу академічної доброчесності УкрДУЗТ означає, що вся робота на іспитах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи студенти можуть консультуватися з викладачами та з іншими студентами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином. У разі спільної роботи з іншими студентами над виконанням індивідуальних завдань, ви повинні зазначити ступінь їх залученості до роботи.

19. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Виникнення держави та права. Основні теорії походження держави та права. Виникнення держави та права на території України.
2. Поняття та ознаки держави.
3. Поняття та функції держави. Їхня характеристика.
4. Форми держави. Їхня коротка характеристика.
5. Форма державного правління. Форма державного правління України
6. Форма державного устрою. Форма державного устрою України.
7. Державно-правовий режим.
8. Громадянське суспільство та держава.
9. Поняття та основні ознаки правової держави. Історія ідеї правової держави.
10. Головні напрями формування громадянського суспільства та правової держави в Україні.
11. Поняття права та його ознаки.
12. Місце та роль права у системі соціальних норм. Подібність та відмінність права та моралі.
13. Об'єктивне та суб'єктивне право.
14. Функції права.
15. Джерела (форми) права: поняття та види.
16. Закони та підзаконні акти.
17. Поняття та ознаки правових актів. Нормативно-правові та індивідуально-правові акти.
18. Система законодавства.
19. Систематизація нормативно-правових актів.
20. Система права та її структура. Поняття галузі, правового інституту, підгалузі права.
21. Поняття, ознаки та види норм права.
22. Реалізація норм права: загальна характеристика.
22. Правовідносини: поняття, основні ознаки та види.
23. Структура правовідносин. Її характеристика.
24. Поняття, ознаки та види правопорушень.
25. Склад правопорушення та ознаки (елементи).

26. Поняття, підстава, ознаки, цілі та види юридичної відповідальності.
27. Поняття та види праворозуміння та правової культури.
28. Поняття законності та правопорядку, їх гарантії.
29. Конституційне право – провідна галузь права України.
30. Конституція України – Основний закон держави та суспільства.
31. Конституційний устрій України, його принципи.
32. Поняття форми здійснення народного суверенітету. Поняття безпосередньої та представницької демократії.
33. Референдум та її види, порядок його проведення.
34. Виборче право та виборча система.
35. Територіальний устрій України.
36. Автономна Республіка Крим та її конституційний статус.
37. Громадянство України як один із інститутів конституційного права.
38. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України, гарантії їх дотримання.
39. Загальна характеристика системи органів державної влади України.
40. Поняття та принципи місцевого самоврядування в Україні.
41. Органи місцевого самоврядування України.
42. Поняття трудового права та предмет його регулювання. Загальна характеристика трудового законодавства.
43. Поняття, сторони та зміст трудового договору, контракту. Трудові відносини.
44. Колективний договір.
45. Умови та порядок прийняття (прийому) на роботу.
46. Робочий час та його види.
47. Поняття та види часу відпочинку.
48. Оплата праці.
49. Підстави розірвання трудового договору, контракту.
50. Дисциплінарна, матеріальна відповідальність.
51. Колективні та індивідуальні трудові спори.

52. Поняття соціального захисту та його види.
53. Пенсійне забезпечення України.
54. Екологічне право України: поняття та предмет його правового регулювання.
Загальна характеристика
екологічного законодавства
55. Права та обов'язки природокористувачів.
56. Види природокористування та вимоги до природокористувача.
57. Відповідальність порушення екологічного законодавства.
58. Земельне право України. Загальна характеристика Земельного кодексу України
59. Види земель та їх правовий статус.
60. Право власності на землю в Україні. Оренда землі.
61. Загальна характеристика цивільного законодавства України.
62. Цивільно-правові відносини їх виникнення, зміна та припинення.
63. Суб'єкти, об'єкти цивільних правовідносин
64. Поняття та форми власності в Україні.
65. Обов'язкове право. Поняття зобов'язання, підстави його виникнення та припинення.
66. Цивільно-правові договори. Їхні види.
67. Поняття наслідування.
68. Спадкування за законом і за заповітом. Право на обов'язкову частку у спадщині.
69. Цивільно-правова відповідальність.
70. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення.
71. Поняття адміністративного проступку. Види адміністративних стягнень.
72. Загальна характеристика Кримінального кодексу України.
73. Поняття та ознаки злочину.
74. Класифікація злочину.
75. Стадії скоєння злочинів.
76. Співучасть у злочині.
77. Покарання та її види.

78. Кримінальні правопорушення проти засад національної безпеки України.

79. Кримінальні правопорушення службовій сфері.

80. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності.

20 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Рекомендована література:

1.Адміністративне право України. Загальна частина. Академічний курс: підручник / заг. ред. О. М. Бандурки. Х.: Золота миля, 2011. 584 с

2.Гончаренко В.Г. Правознавство. Словник термінів: навч. посіб. / В.Г. Гончаренко, Л.М. Астрова, А.М. Бірюкова та ін. - К.: Юрисконсульт; КНТ. 2017.

3.Єрофеєнко Л.В. Правознавство: навч.-метод. Посіб. / Л.В. Єрофеєнко, В.М. Бережний. - Х.: ХНАДУ, 2017.

4.Екологічне право : підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / за ред. Гетьмана А. П. Харків : Право, 2013. 432 с.

5.Екологічне право в запитаннях та відповідях : навч. посіб.; за ред. А. П. Гетьмана. Харків : Право, 2017. 208 с.

6.Екологічне право України : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. Каракаша І. І. Одеса : Фенікс, 2012. 788 с.

7.Екологічне право України. Академічний курс: підручник. 2-ге вид. / за заг. ред Ю. С. Шемшученка. Київ : Юрид. думка, 2008. 720 с.

8.Екологічне право України. Особлива частина : навч. посіб.; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. 2-ге вид., змін. / за заг. ред. Шуміла О. М. Харків, 2017. 384 с.

9.Загальне адміністративне право: підручник / І. С. Гриценко, Р. С. Мельник, А.А. Пухтецька та ін.; за заг. ред. І.С. Гриценка. К.: Юрінком Інтер, 2017. 568 с.

10.Крегул О.І. Основи правознавства: навч. посіб. / Ю.І.Крегул. - К.: Київ. нац. торг-економ. ун-т, 20017.

- 11.Кримінальне право України: Підручник / під редакцією В.В. Сташиса . К. : 2001.
- 12.Костенко О.Б. Основи правознавства: посібник (для вступників до вищ. навч. закл.) / О.Б. Костенко. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К.: Ін Юре, 2007.
- 13.Колпаков В. К. Поняття форм публічного адміністрування. Адміністративне право і процес. 2012. № 2. С. 43–51
- 14.Конституційне право : підручник / Ю. Г. Барабаш, О. М. Бориславська, В. М. Венгер ; ОБСЄ. - Київ : ВАІТЕ, 2021. - 528 с.
- 15.Конституційне право України : підручник / за заг. ред. Т. М. Слінько ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2021. - 592 с.
- 16.Конституційне право України : підручник / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого ; за ред.: В. П. Колісника, Ю. Г. Барабаша. - Х. : Право, 2008. - 416 с.
- 17.Основи права України: навч. посіб. (для студ. неюрид. спец. вищ. навч. закл.) / В.Я.Бурак, О.В.Грищук, П.Ф.Гураль та ін.; В.Л.Ортинський (ред.). - 2-ге вид., переробл. і допов.. - Л.: Оріяна-Нова, 2015.
- 18.Курс адміністративного права України: підручник / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, В.Д. Сущенко та ін.; за ред. В.В. Коваленка. К.: Юрінком Інтер, 2013. 808 с.
- 19.Остапенко О. І., Ковалів М.В., Єсімов С.С., Гулак Л.С., Отчак Н.Я., Остапенко Л.О. Адміністративне право України (загальна частина) : навчальний посібник. Львів: СПОЛОМ. 2019. 504 с.
- 20.Пастухов В.П. Основи правознавства: навч. посіб. / В.П. Пастухов, В.Ф. Пенківський / В.П.Пастухов (ред.). - К.: Алерта, 2015.
- 21.Правознавство: навч. посіб. (для студ. вищих навч. закл.) / Наук. - метод. центр вищої освіти; Харк. нац. ун-т радіоелектроніки / Ю.Г. Борисенко (упоряд.). - Х.: ХНУРЕ, 2015
- 22.Правознавство: підручник / А.І. Берлач, Д.О.Карпенко, В.С. Ковальський та

- ін.; В.В.Копейчиков (ред.), А.М. Колодій (ред.). - К.: Юрінком Інтер, 2014.
- 23.Правознавство: підручник / за заг. ред. Н. М. Крестовської, О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе. – Одеса : Атлант, 2015. – 554 с.
- 24.Право інтелектуальної власності Європейського Союзу та законодавство України / За ред. Ю.М. Капіци; Кол. авт.: Ю.М. Капіца, С.К. Ступак, В.П. Воробйов та ін. – К.: Слово, 2006. – 1104 с.
- 25.Правова охорона комерційних позначень в Україні: проблеми теорії і практики / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка, Ю.Л. Бошицького – К.: Юрид думка, 2006. – 638 с.
- 26.Промислова власність в Україні: проблеми правової охорони України: – Зб. наук. ст. / За ред. Ю.С. Шемшученка, Ю.Л. Бошицького. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2004. – 548 с.
- 27.Погорілко В. Ф. Конституційне право України : підручник / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко ; за заг. ред. В. Л. Федоренка. – Київ : Центр навчальної літератури, 2012. – 554 с.
- 28.Поліщук М. С. Правознавство : навчальний посібник / М. С. Поліщук, М. І. Логвиненко. – Суми, 2013. – 112 с.
- 29.Сімейне право України: підручник / за ред. А. О. Дутко. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. – 480 с.
- 30.Соколкін В.Л. та ін. Методичні вказівки для підготовки до модульного та залікового контролю з дисципліни «Правознавство».- Х. : УкрДУЗТ , 2015 – 130 с.
- 31.Соколкін В.Л. та ін.. Плани семінарських занять та завдання для самостійної й індивідуальної роботи з дисципліни «Правознавство». –Х: УкрДУЗТ .2015 – 34 с.
- 32.Соколкін В.Л. та ін. Конспект лекцій з дисципліни «Правознавство», ч. 1,2, -Х: УкрДУЗТ. 2015.
- 33.Сопільник Л.І., Скриньковський Р.М. Судові системи та правоохоронні

- органи в сучасних правових системах світу: навчально-практичний посібник. Львів: Видавничий дім «Професіонал», 2023. 636 с.
- 34.Судові, правоохоронні, контрольно-наглядові та правозахисні органи України: підручник.; за заг. ред. С.М. Гусарова. Харків: Вид-во Право, 2020, 512 с.
- 35.Трудове право України : підручник / за заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка, В. П. Мельника. – Вид. 2-ге, переробл. і доп. – Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 472 с.
- 36.Трудове право України : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. В. О. Кучера. – Львів : ЛьвДУВС, 2017. – 564 с.
- 37.Трудове право та право соціального забезпечення : навч. посібн. для підгот. до іспиту. Харків : Право, 2021. 258 с.
- 38.Тицька Я. О. Теорія держави і права : навчальний посібник / Я. О. Тицька, Н. М. Крестовська , Л. Г. Матвєєва,Н. В. Атаманова ,Н. Б. Арабаджи . Міжнародний гуманітарний ун-т. – Одеса, 2021. - 193 с. Режим доступу: <https://doi.org/10.32837/11300.24041>
- 39.Харитонов Є. О. Цивільне право : посіб. для підгот. до іспиту / Є. О. Харитонов, Н. Ю. Голубєва, Ю. Ю. Акіменко. – Вид. 3-тє, переробл. і допов. – Харків : Одіссей, 2013. – Ч. 2. – 256 с.
- 40.Фінансове право України. Загальна частина : Навчальний посібник. - Київ : Алерта; КНТ, 2016. - 376
- 41.Фінансове право України (загальна частина): навч. посіб. / Л. М. Касьяненко, Т. О. Мацелик, Н. Б. Новицька та ін. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 234 с.
- 42.Фінансове право : посіб. для підгот. до іспитів / Д.О. Білінський, І. М. Бондаренко, О.О. Головашевич та ін. ; за ред. О.О. Головашевича. Харків: Право, 2020. 268 с
- 43.Юридичний словник-довідник: За ред. Ю.С. Шемчушенка. – К. Феміна.

2016 – 696 с.

Нормативні акти:

1.Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

2.Водний кодекс України від 6 червня 1995 р. № 213/95-ВР. [Електронний ресурс] – Режимдоступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80>.

3.Виборчий кодекс України від 19 грудня 2019 року № 396-ІХ, URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/396-20#Text>.

4.Гірничий закон України : Закон України від 6 жовтня 1999 р. № 1127-ХІV. Верховна Рада України : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1127-14>.

5.Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-ІІІ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>.

6.Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-ВІІІ. [URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.

7.Кодекс України про надра від 27 липня 1994 р. № 132/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/132/94-%D0%B2%D1%80>.

8.Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України від 28.06.1996. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

9.Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-ІV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.

10.Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон УРСР від 07.12.1984 № 8073-Х (редакція від 05.05.2018). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

11.Кодекс цивільного захисту: Закон України від 02.10.2012 № 5403- VІ. URL: zakon.rada.gov.ua/go/5403-17.

12.Лісовий кодекс України від 21 січня 1994 р. № 3852-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.

13. Закон України "Про громадянство України" 18 січня 2001 року № 2235-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>.
14. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
15. Про Кабінет міністрів України: Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/794-18>
16. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 № 586. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/586-14>
17. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
18. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>
19. Про заснування поста Президента України і внесення змін і доповнень до Конституції (Основного Закону) УРСР: Закон України від 05.07.1991. Відомості Верховної Ради УРСР. 1991. № 33. Ст. 445. 3. Положення про порядок підготовки та внесення проектів актів Президента України: Указ Президента України від 15.11.2006 №970/2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/970/2006#Text>.
20. Положення про постійного представника Президента України у ВРУ: Указ Президента України від 15.02.2008 № 133/2008. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/133/2008>.
21. Положення про Представника Президента України в Кабінеті міністрів України: Указ Президента України від 15.02.2008 № 132/2008. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/132/2008>.
22. Положення про Офіс Президента України: Указ Президента України від 25.06.2019 № 436/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436/2019#Text>.
23. Питання Уповноваженого Президента України з прав дитини: Указ

- Президента України від 11.08.2011 № 811/2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/811/2011#Text>.
- 24.Про національну безпеку: Закон України від 21.06.2018 №2469-19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>.
- 25.Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 № 3166. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>.
- 26.Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 №157-19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>.
- 27.Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.12 № 5203/17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/5203-17>
- 28.Про Національну Поліцію: Закон України від 2.07.2015 № 580-8. URL: zakon.rada.gov.ua/go/580-19
- 29.Про державний кордон України: Закон України від 04.11.1991. URL: zakon.rada.gov.ua/go/1777-12.
- 30.Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. URL: zakon.rada.gov.ua/go/2939-17.
- 31.Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1207-18>.
- 32.Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>.
- 33.Про зону надзвичайної екологічної ситуації: Закон України від 13.07.2000 № 1908-III. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1908-14>.
- 34.Про інформацію: Закон України 02.10.1992 № 2657-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> .
- 35.Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/389-19>.
- 36.Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16.03.2000.

URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>.

37.Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції: Закон від 02.09.2014 № 1669-VII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1669-18>

38.Про визнання окремих районів, міст, селищ і сіл Донецької та Луганської областей тимчасово окупованими територіями: Постанова Верховної Ради України від 17.03.2015 № 254-8. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 16. Ст. 198.

39.Про затвердження Порядку залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.07.2011 № 753. Урядовий кур'єр. 2011. № 145.

40.Про затвердження типового плану запровадження та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2015 № 544. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/544-2015-%D0%BF>.

41.Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999.URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>

42.Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>

43.Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>.

44.Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом та фінансування тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 14.10.2014. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>.

45.Про відкритість використання публічних коштів: Закон України від

11.02.2015. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/183-19>

46.Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання і протидії політичній корупції: Закон України від 08.10.2015. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/731-19>

47.Про утворення Державної аудиторської служби України: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/868-2015-%D0%BF>.

48.Про депозитарну систему України: Закон України від 06.07.2012. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5178-17>

49.Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05 лип. 2012 р. № 5076-VI. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>.

50.Про Вищу раду правосуддя : Закон України від 21 груд. 2016 № 1798- VIII. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>.

51.Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14 жовт. 2015 р. № 1698-VII. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.

55.Про нотаріат : Закон України від 02 верес. 1993 р. № 3425-XII. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>.

56.Про прокуратуру : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1697-VII. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.

57.Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02 черв. 2016 р. № 1402-VIII.

58 Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 №435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

59.Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.

60. Про державну реєстрацію актів цивільного стану: Закон України від 01.07.2010 № 2398-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2398-17>.

61. Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 № 2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.

62. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 01.07.2004 № 1952-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.

63. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>.

64. Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду: Закон України від 01.12.1994 № 266/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266/94-%D0%B2%D1%80>.

65. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України від 01.07.2004 № 1961-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1961-15>.

66. Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення: Закон України від 13.12.2001 № 2893-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2893-14>.

67. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

68. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.

69. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12.1993 № 3689-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12>

70. Про охорону прав на промислові зразки: Закон України від 15.12.1993 №

3688-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12>.

71. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21.04.1993 №3116-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12> .

72. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем: Закон України від 5.11.1997 № 621/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80>.

73.Кримінальний кодекс України: Закон України від 5.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

74.Про Державний земельний кадастр : Закон України від 7 липня 2011 р. № 3613-VI. Верховна Рада України URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>.

75.Про екологічний аудит : Закон України від 24 червня 2004 р. № 1862-IV. Верховна Рада України URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1862-15>.

76. Про зону надзвичайної екологічної ситуації : Закон України від 13 липня 2000 р. № 1908-III. Верховна Рада України URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1908-14>.

77. Про екологічну мережу України : Закон України від 7 лютого 2002 р. № 3055-III. Верховна Рада України URL::<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1864-15>.

78.Про захист рослин : Закон України від 14 жовтня 1998 р. № 180-XIV. Верховна Рада України URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/180-14>.

79 Про курорти : Закон України від 5 жовтня 2000 р. № 2026-III. Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14>.

80. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 2 березня 2015 р. № 222-VIII. Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19>.

81. Про мисливське господарство та полювання : Закон України від 22 лютого 2000 р. № 1478-III. Верховна Рада України URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14>.

82 Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 травня 1997 р.
№ 280/97-ВР. Верховна Рада України

URL:[https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97- %D0%B2%D1%80](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80).

83. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV. Верховна Рада України URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>.

84. Про національну безпеку України : Закон України від 21 червня 2018 р. № 2469- VIII. Верховна Рада України

URL:[https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469- 19](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19).

85. Про оренду землі : Закон України від 6 жовтня 1998 р. № 161-XIV. Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14>.

87. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року : Закон України від 28 лютого 2019 р. № 2697-VIII. Верховна Рада України URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697- 19](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19).

88.Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25 червня 1991 р. № 1264-XII. Верховна Рада України : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.

89. Про оцінку впливу на довкілля : Закон України від 23 травня 2017 р. № 2059-VIII. Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>.

90. Про оцінку земель : Закон України від 11 грудня 2003 р. № 1378-IV. Верховна Рада України URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>.

91. Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) : Закон України від 5 червня 2003 р. № 899-IV. Верховна Рада України : URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/899-15>.

92. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16 червня 1992 р. № 2456-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12>.

93. Про рослинний світ : Закон України від 9 квітня 1999 р. № 591-XIV. Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/591-14#Text>.
94. Про тваринний світ: Закон України від 13 грудня 2001 р. № 2894-III. Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>.
95. Про фермерське господарство : Закон України від 19 червня 2003 р. № 973-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15>.
96. Про Червону книгу України : Закон України від 24 червня 2004 р. № 1862-IV. Верховна Рада України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3055-14>.
97. Про транспорт [Текст]: закон України від 10 листопада 1994 р. № 232/94-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. - № 51.
98. Про залізничний транспорт [Текст]: закон України від 04 липня 1996 р. № 273/96-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. - № 40.
99. Про перевезення небезпечних вантажів [Текст] : закон України від 06 квітня 2000 р. № 1644-III // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2000. - № 28.

Електронні ресурси:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>
3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України «Урядовий портал». URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Президента України «Офіційне інтернет-представництво». URL: <https://www.president.gov.ua/>

21 МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Інформація про курс розміщена на сайті Університету також на сторінці курсу в Мудл: <https://do.kart.edu.ua/course/view.php?id=15536>

Приватні ноутбуки та комп'ютери викладачів кафедри; технічне та програмне забезпечення для дистанційних технологій здобуття освіти.

Онлайн-платформи: віртуальні дистанційні онлайн курси, доступні в системі дистанційного здобуття освіти – навчальній платформі Moodle УкрДУЗТ.

Для дистанційного здобуття освіти в синхронному режимі використовується функціонал платформи відеоконференцій Zoom.

В умовах воєнного стану: генератори, потужні зарядні станції, мобільні павербанки для забезпечення енергетичних потреб; обладнане бомбосховище.

22 ВІДОМОСТІ ПРО РОЗРОБНИКІВ

Колісников Андрій Вячеславович.

Контактна інформація: (ел. пошта: kolisnykov@kart.edu.ua; [+38 099 982 98 25](tel:+380999829825))

23 ВНЕСЕННЯ ЗМІН (ДАТА, СУТЬ, ПІДПИС)

Протокол засідання кафедри Правове забезпечення та адміністрування транспортної діяльності № 1 від 29 серпня 2025 р.

